

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové, v právní věci žalobkyně: **Ing. J. P.**, zast. Mgr. Jakubem Krčem, advokátem se sídlem Lysohorského 702, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2013, č. j. 2013/15992-421, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2014, č. j. 36 Ad 10/2014 - 14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Jakubu Krčovi, advokátu se sídlem Lysohorského 702, Frýdek-Místek, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4114 Kč, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2014, č. j. 36 Ad 10/2014 - 14 (dále jen „krajský soud“ a „napadené usnesení“), kterým byla věc stěžovatelčiny žaloby proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného postoupena Krajskému soudu v Ostravě jako soudu místně příslušnému.

[2] Krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení dospěl k závěru, že podle § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), není místně příslušný, a věc postoupil soudu, v jehož obvodu stěžovatelka bydlí, jako soudu místně příslušnému.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Jádrem kasační stížnosti je argumentace nesprávného posouzení místní příslušnosti krajským soudem. Dle stěžovatelky je aplikovatelným pravidlem v její věci zásada, že místně příslušný je soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí v prvním stupni vydal Úřad práce České republiky – krajská pobočka ve Zlíně (dále jen „správní orgán prvního stupně“), místně příslušným soudem by dle stěžovatelky měl být Krajský soud v Brně.

[4] Stěžovatelka současně s kasační stížností vznesla námitku podjatosti předsedkyně senátu JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Jarmily Ďáskové. Tvrdila rovněž, že podjatost soudkyň JUDr. Haplové a JUDr. Kubenové namítala již ve věci sp. zn. 36 Ad 18/2013, kde ji JUDr. Haplová poškodila. Podle doplnění kasační stížnosti krajský soud pochybil, když napadené usnesení vydal dříve, než bylo o stěžovatelčině námitce podjatosti rozhodnuto. Usnesení o postoupení věci tak bylo vydáno senátem, o jehož nepodjatosti jsou důvodné pochybnosti, což zakládá zjevnou vadu řízení a důvod zrušení napadeného usnesení pro zmatečnost.

[5] Stěžovatelka krajskému soudu vytýkala, že devět měsíců v dané věci neprovedl žádné úkony, což ji vedlo k podání stížnosti na jeho nečinnost a průtahy v řízení (ze dne 14. 3. 2014). Ke kasační stížnosti rovněž připojila návrh na určení lhůty pro provedení procesního úkonu, konkrétně rozhodnutí o osvobození stěžovatelky od soudních poplatků krajským soudem a rozhodnutí o ustanovení zástupce k ochraně jejích práv.

[6] Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

pokračování

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas. Za účelem splnění podmínky uvedené v § 105 odst. 2 s. ř. s. stěžovatelce ustanovil zástupcem advokáta. Napadené usnesení je rozhodnutím, proti němuž je kasační stížnost přípustná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2005, č. j. 6 Ads 31/2004 – 35, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Formální náležitosti kasační stížnosti jsou tedy splněny. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž rovněž ověřoval, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační námitkou nesprávně posouzené místní příslušnosti krajského soudu. Pravidlo místní příslušnosti soudů ve správních věcech je stanoveno v § 7 s. ř. s. Ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s. obecně říká: *„Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.“* Z uvedeného pravidla vymezuje § 7 odst. 3 s. ř. s. pro některé případy speciální způsob stanovení místní příslušnosti: *„Ve věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.“* S ohledem na formulaci úvodní části § 7 odst. 2 s. ř. s. je nutno při zjišťování místní příslušnosti upřednostnit speciální úpravu v § 7 odst. 3 s. ř. s., spadá-li posuzovaná žaloba pod některou z vyjmenovaných věcí.

[9] Stěžovatelčina žaloba směřuje proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil usnesení správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 1. 2013, č. j. MPSV-UP/1189371/13/AIS-ZAM, jímž bylo podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, do doby pravomocného skončení správního řízení ve věci vyřazení stěžovatelky z evidence uchazečů o zaměstnání přerušeno správní řízení ve věci podpory v nezaměstnanosti. Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval, že *„[r]ozhodnutí o podpoře v nezaměstnanosti nespádají mezi věci důchodového pojištění ve smyslu § 7 odst. 3 s. ř. s., ve znění účinném do 26. 11. 2012. Od 26. 11. 2012 však rozhodování o podpoře v nezaměstnanosti spadá do výčtu věcí uvedených v § 7 odst. 3 s. ř. s., ve znění po novelizaci provedené zákonem č. 396/2012 Sb., jako věci zaměstnanosti“.* Z uvedeného tedy vyplývá, že stěžovatelčina žaloba spadá do kategorie věcí zaměstnanosti, u nichž je v souladu s § 7 odst. 3 s. ř. s. místní příslušnost krajského soudu určena dle bydliště navrhovatele (zde stěžovatelky). Krajský soud tedy v souladu s přílohou č. 3 bodem 71 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, správně vyhodnotil na základě bydliště stěžovatelky v obci R. v obvodu Okresního soudu ve Vsetíně jako místně příslušný pro řízení o stěžovatelčině žalobě Krajský soud v Ostravě. Důsledkem pravomocného rozhodnutí o postoupení věci je také to, že o dalších procesních návrzích stěžovatelky (na

osvobození od soudních poplatků či ustanovení zástupce) povede úvahy až soud, který je k projednání a rozhodnutí věci příslušný.

[10] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou podjatosti shora uvedených soudkyň krajského soudu, již stěžovatelka vznesla v kasační stížnosti. Z obsahu spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatelka nebyla poučena o možnosti vznést námitku podjatosti před vydáním napadeného usnesení a podala ji až poté, co jí bylo doručeno.

[11] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“ Cílem právní úpravy námitky podjatosti je vyloučit z rozhodování soudce, který neskytá záruky nestranného a nezaujatého rozhodnutí. Ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. dále stanoví: „*Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží.*“ Stěžovatelka se dozvěděla o složení senátu krajského soudu rozhodujícího ve shora uvedené věci až okamžikem, kdy jí bylo doručeno napadené usnesení. Její námitku podjatosti uvedených soudkyň senátu krajského soudu vznesenou v kasační stížnosti tak Nejvyšší správní soud posoudil jako včasnou, a proto se zabýval její důvodností.

[12] Stěžovatelka dovozovala podjatost soudkyň tvořících senát, kterému věc byla přidělena, a v důsledku toho i zmatečnost řízení před krajským soudem ze skutečnosti, že vůči dvěma z nich vznesla námitku podjatosti v jiném řízení, konkrétně pod sp. zn. 36 Ad 18/2013, proto, že nepostupovaly při vyřizování její žaloby správně. Námitku podjatosti soudkyň rozhodujících ve věci sp. zn. 36 Ad 18/2013 Nejvyšší správní soud vyřídil přípisem ze dne 1. 8. 2013, č. j. Na 209/2013 – 17, v němž stěžovatelce vysvětlil, že k námitce nemohl přihlédnout a rozhodnout o ní, neboť byla podána až dva týdny poté, kdy bylo ve věci sp. zn. 36 Ad 18/2013 rozhodnuto. Nejvyšší správní soud s ohledem na shora citovaný § 8 odst. 1 s. ř. s. konstatuje, že způsobným důvodem pro vyloučení uvedených soudkyň krajského soudu z projednávání nyní posuzované věci nemůže být jejich postup či rozhodování v jiných věcech (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS). Stěžovatelčina námitka podjatosti tak za daných okolností nemůže být důvodná, neboť se svou podstatou vztahuje k postupu a rozhodování soudkyň v jiném řízení.

[13] Odůvodnila-li rovněž stěžovatelka námitku podjatosti vůči uvedeným soudkyním krajského soudu jejich nečinností a průtahy v řízení o stěžovatelčině žalobě, pak Nejvyšší správní soud opět poukazuje na citovaný § 8 odst. 1 s. ř. s., podle něhož důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o projednáváné věci. Namítaná nečinnost uvedených soudkyň krajského soudu při řízení o stěžovatelčině žalobě tak nemůže založit důvod jejich podjatosti v daném řízení (k námitce nečinnosti a průtahů v řízení před krajským soudem viz odstavec [16]). Ani v tomto smyslu by tedy stěžovatelčina námitka podjatosti nemohla být důvodná.

pokračování

[14] Nejvyšší správní soud tedy ze všech shora uvedených důvodů usoudil, že soudkyně JUDr. Milada Haplová, JUDr. Jarmila Ďásková a JUDr. Jana Kubenová nebyly vyloučeny z projednávání a rozhodování ve věci sp. zn. 36 Ad 10/2014. O námitce podjatosti však samostatně nerozhodoval vzhledem k tomu, že kasační stížnost zamítl, takže řízení před krajským soudem bylo pravomocným usnesením skončeno a věci se dále bude zabývat Krajský soud v Ostravě (a nikoli původní senát). Jelikož stěžovatelčina námitka podjatosti nebyla shledána důvodnou, ani absence poučení stěžovatelky během řízení před krajským soudem o možnosti namítat podjatost nezaložila vadu řízení, jež by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebo zmatečnost pramenící z toho, že by rozhodoval podjatý soudce [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

[15] Nelze přisvědčit ani stěžovatelčině námitce dovozující nezákonnost napadeného usnesení ze skutečnosti, že toto usnesení bylo vydáno dříve, než bylo rozhodnuto o podané námitce podjatosti. Jak již bylo shora uvedeno, stěžovatelka vznesla námitku podjatosti poprvé až současně s kasační stížností, tedy až po vydání napadeného usnesení krajského soudu. Její předchozí námitky podjatosti se týkají pouze dvou ze tří členek rozhodujícího senátu a byly podány (a vypořádány) v jiné věci (vedené pod sp. zn. 36 Ad 18/2013), a tudíž nemají vazbu na postup soudu v nyní řešené věci.

[16] Pokud jde o námitku nečinnosti krajského soudu a průtahů v řízení, stěžovatelka blíže neosvětlila, jakým způsobem podle jejího mínění mohly vést k nezákonnosti napadeného usnesení. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že prodlévání s vydáním napadeného rozhodnutí samo o sobě nemohlo představovat tzv. jinou vadu řízení [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Zdejší soud v této souvislosti dodává, že k určité prodlevě ve vyřizování stěžovatelčiny žaloby přispěla sama stěžovatelka tím, že (jak vyplývá z obsahu spisu krajského soudu) svoji žalobu podala jako součást příloh v rámci doplnění podání v jiné věci vedené u krajského soudu, čímž administrativně zkomplikovala identifikaci svého podání, a v důsledku toho došlo i k prodloužení délky řízení před místně nepřislušným krajským soudem.

[17] Stěžovatelčin návrh na určení lhůty pro provedení procesního úkonu již Nejvyšší správní soud vyřídil dříve, a to přípisem ze dne 7. 4. 2014, č. j. Aprk 15/2014 – 33, na jehož znění odkazuje.

IV. Závěr

[18] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[19] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední

činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[20] Stěžovatelce byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2015, č. j. 2 As 66/2014 - 102, ustanoven k ochraně jejích zájmů ve věci zástupcem Mgr. Jakub Krč, advokát se sídlem Lysohorského 702, Frýdek-Místek. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci stěžovatelky odměna za jeden úkon právní služby [písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti ze dne 26. 3. 2015] v částce 3100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů za tento úkon v částce 300 Kč, tedy celkem 3400 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň ve výši 21 %, tedy o 714 Kč. K výplatě úhrnné částky Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

[21] Nejvyšší správní soud naopak nepřiznal odměnu za úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, a to vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce neprokázal a ani netvrdil, že proběhla první porada s klientem, která je nutnou součástí takového úkonu právní služby [dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu je úkon právní služby vymezen jako „*první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem*“], srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 4. 2012, č. j. 6 Azs 8/2012 - 40, či usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2011, sp. zn. I. ÚS 1879/10 (dostupné z <http://nalus.usoud.cz>). Lze poznamenat, že v případech, kdy se z objektivních příčin (např. protože je klient neznámého pobytu) nemůže první porada s klientem uskutečnit, lze tuto poradou nahradit jinou přiměřenou aktivitou advokáta (např. studiem spisu); to však v nynější věci, kdy při převzetí věci bylo místo pobytu stěžovatelky známo, nemá význam, navíc ze spisu nijak nevyplývá, že advokát učinil jakýkoli úkon, který by byl s to nahradit poradou s klientem.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu